

פרק ב

צפית הישועה — יסודה של הגאולה

שיבת כנסת ישראל להקב"ה בגאולה העתידה תהיה בבחינת בתולה הנשאת לבעלה, שאם אמנם נבעלה לזרים בהיותה בגלות, לא היה זה אלא כבעילת קטנה פחותה מבת ג' שנים, שבתוליה חוזרים, "קום בתולת ישראל", שכנסת ישראל אינה יכולה להתרחק מהקב"ה יותר מג' מדרגות, וכל פחות מג' כלבוד דמי.

וזהו הטעם שני אלפים תהו ובאלף השלישי נתנה התורה, כדי שלא תתרחק הבריאה מהקב"ה יותר מג', והתורה היא המקשרת את חכל לכבודו יתברך, וכן שני אלפים ימות המשיח, כדי שלא תתרחק מקדושת מקדשנו ותפארתנו יותר מאלפיים שנה, ובתוך ימות המשיח תהיה גאולתנו העתידה.

ויסוד הדבר, מה שאין ישראל מתרחקים מן הקב"ה יותר מג' מדרגות, הוא ענין הצפיה לישועה, שכל מה שמוסיפים לקוות ולצפות לראות בטובתו של ישראל, יותר מקרבים את הגאולה, ועל ידה נשארים בגדר לבוד, שקשורים ודבוקים בו יתברך.

ולא עוד אלא שכל יסודה של הגאולה הוא צפית הישועה האמתית שסוף סוף תקום בתולת ישראל ותחזור לקדמות נעוריה, ואם לפעמים מתחילים אורות הגאולה להתנוצץ ולהתגלות ובדרך פתאומית נעלמים, אין זה אלא מפני שהצפיה לישועה לא היתה שלמה.

וזה בא יעקב אבינו ללמד בשעה שברך את השבטים, כמו שאמרו במדרש (ב"ר פרשה צ"ח י"ט) "הנושך עקבי סוס ויפול רוכבו אחור, לישועתך קויתי ד'", לפי שהיה יעקב אבינו רואה אותו (את שמשון) וסבור שהוא מלך המשיח, כיון שראה בו שמת, אמר אף זה

מת, "לישועתך קויתי ד'", שכן החצוניות היא הצל של הפנימיות, וכאשר מתגלה גבורה חצונה גדולה ומפלגה עד מאוד יודעים אנו למדי את עצמת הגבורה הפנימית, שמתגלה בפנימיותה בתוקף אור בהיר מאוד, ובזמן שמתאחדת הגבורה הפנימית עם הגבורה החצונית, אז הומן המוכשר להופעת הגאולה בכל הודה והדרה וגדולת נפלאותיה, ולכן כאשר ראה יעקב בשמשון התאחדות הגבורות האלה, שיחד עם היותו גבור עצום היתה השכינה מקשקשת לפניו כזוג (סוטה ט, ב) סבר בו שהוא המלך המשיח, והגאולה מגעת בימיו, וכאשר ראה שמת אמר לישועתך קויתי ד', להודיע שהעכוב הוא רק מפני שחסרו צפית וקווי לישועה שלמה.

ואמנם הצפיה לישועה צריכה להיות לכל הבחינות והאמצעים שעל ידן תהיה הגאולה השלמה והרמת קרן ישראל, אחד מהם לא יחסר, וזה מה שאמר שם המדרש, אמר ר' יצחק, הכל בקווי, יסורים וקדושת ד', זכות אבות ותאותו של עוה"ב, חנינה וסליחה, שכן א"י ועוה"ב נתנו לישראל על ידי יסורים, ומובן שישנה סגולה ביסורים שמכשירים לכל הסגולות הנפלאות האלה שכן הוא טבע היסורים לזכך את החמר ולפנות מקום לאורה של תורה ועדינות הרוח של עוה"ב, ויש בהם הכשרה להמשיך גם את הקדושה הנעלמת בארץ ישראל, ארץ הקדש.

ואם אמנם הגאולה הכללית תלויה בצפית לישועה הכללית של ישראל, אולם בפרטיות יכול כל אדם על ידי צפיתו הפרטית לישועה להגיע למדרגה עליונה לטעום טעם נעם הגאולה, "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה" (תענית ל, ב), שכן ההתאבלות על ירושלים היא בהרגשה כזאת שבודאי תשוב כנסת ישראל לבתוליה ולקדמת נעוריה, וכל מה שמרבה ביותר את הגעגועים לישועה ומצפה לראותה, יותר מזדכך ורואה בשמחתה, לזכות לטעום נעם הגאולה בשמחתה השלמה.